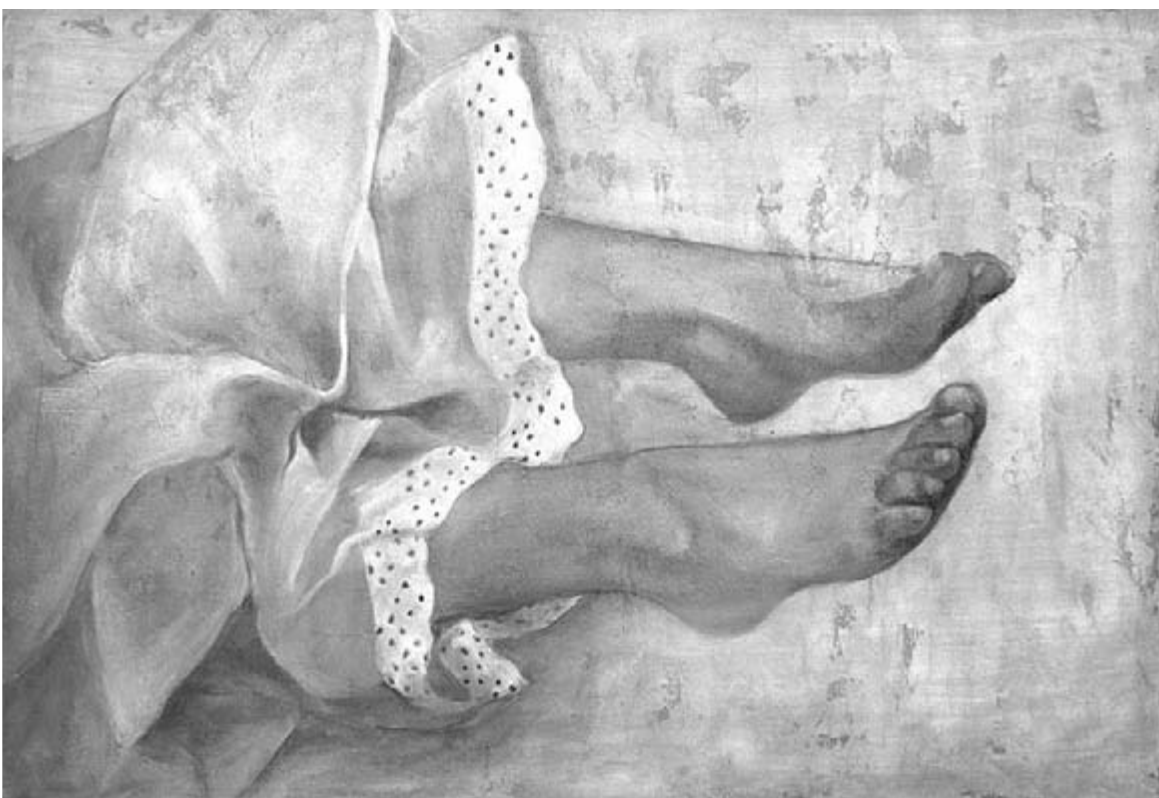

Bárdosi Katinka:
Lebegés

Péntek Imre

Merre száll a „szárnyas körömcipő”?

Bárdosi Katinka zalaegerszegi kiállításáról

A fiatal, pályakezdő művészek nincsenek könnyű helyzetben, amikor saját útjukat keresik. Egyesek a mesterek nyomán indulnak el, mások a legújabb, „trendi” irányzatot tekintik követendőnek. A kibontakozást nem könnyítik a nehezedő feltételek: a csökkenő számú ösztöndíjak, a kiállítóterembe való bejutás, a dráguló anyagok –, s akkor még nem beszéltünk az egzisztenciális gondokról, hiszen egy főiskoláról, egyetemről kikerülő fiatal aligha tud megélni „művészetéből”. Az egyetlen jól működő, s viszonylag elérhető, nagy nézettségű fórum – az internetes oldalak, web-oldalak, galériák sora. Mindez Bárdosi Katinka kiállításán jutott eszembe, melyet októberben rendeztek a Keresztury ÁMK kiállítótermében, meglehetősen kihívó: Test közel címmel. A képek jó része ismerős volt a legkülönbözőbb portálokról, ami legalábbis azt jelenti: a festő (nő) munkáit szívesen fogadják webes-szerkesztők, hiszen majd mindegyik képen felcsillan a visszafogott, az vizuális utalások nyelvén megfogalmazott erotika. És – mindjárt tegyük hozzá: intimitás. Bárdosi Katinka komoly művészi erőfeszítéseket tesz, hogy a témát – nőiesség, nő

és férfi viszony, szerelem, szeretkezés, együvé tartozás, párkapcsolat – kiragadja a közhelyes megközelítésekől, az obszcenitásból, és részben humánus, érzelmileg meghitt, részben spirituális közegbe emelje.

Könnyű lenne besorolni őt is a nőművészet „narratívájába”, a női önreflexivitás, identitás reprezentációjába, de – annak ellenére, hogy sok tekintetben érintkezik e kifejezésmóddal – némileg el is tér ettől. Sokkal spontánabb, érzélem telibb, tisztább (még azt is mondhatnám: sterilebb), mint a szélsőségektől sem visszariadó, irányzatos idősebb és fiatalabb pályatársai. Megmarad az „érzéki figuratívitás” ábrázolás módjának körében, a „beszédes” részletek (asszociációkat ébresztő) világában. Végül is hű a választott címhez: Test közel. Valóban, ezt a „közelséget”, ennek az intimitásnak a bensőségét igyekszik megragadni, és maximális festőiséggel, szín intenzitással megjeleníteni.

Lábak, kezek, ruhadarabok (fehérneműk), körömcipők jelennek meg a képeken, hogy a testbeszéd félreérthetetlen, de mégis rejtőzködő módján előadjanak egy „történetet”, egy helyzetet, egy viszonyt. A festő így

vall szándékáról: „Festményeimen a férfi-nő kapcsolatok rejtelmait kutatom, boncolgatom a mai világ különös, olykor torz, de mindig megújuló és folyton változó tükrébe nézve. Fontos számomra, hogy a kép ne csak ábrázoljon, hanem közvetítsen is. Ezek amolyan apró üzenetek, olykor konkrét személyeknek, olykor általánosságban, mindenkire vonatkozóan. Munkáimban azt az érzékenységet igyekszem megfogalmazni, amely az emberi kapcsolatok bensősége viszonyaiból fakad. Képeim az érzelmek erejéről szólnak...”

Mielőtt a párkapcsolatokra térnénk – amiről az idézet is szól – nézzük meg, miként lesz – Keserű Katalin fogalmazása szerint – „A nő, mint a nőművész modellje”. Több kép is érzékelteti, a magány nem elfogadható, rossz emberi állapot. A várakozás és vágyakozás szimbólumai az üres körömcipők, az ajkak közé szorított gyűrű, pohár, hőmérő, a bőröndből kikandikáló lábak. (Esetleg – a fölkínálkozásé, a csábításé. Kierkegaardnak van egy műve, a Csábító naplója. Több sorozat is készült e témakörben. Tekinthetjük ezeket a műveket a „csábítás vizuális naplójának.”) Persze, és ez a festő józanságát és ironiáját dicséri, találkozunk „necces” hangulatokkal,

mint a Necces című képen, ahol a rongyos nejlonharisnyák mesélnek a (a vetkőző) női esendőségről. Egy korábbi képe – amely itt most nem szerepelt, de joggal emlegettük elismerően annak idején – a Ledobott nőiesség (I.-II.) szintén e kiszolgáltatottságról ad szemléletes képet. Ma ennek a „nő-képnek” egy másik, orfikus emblémájával találkozunk – mely az Én-kép címet viseli.

A „szárnyas” körömcipővel. Mintha ez arról árulkodna, hogy ebből fojtott, érzéki közegből (szobabelsőből) van kitérés/kísérlet.

A párkapcsolatok megjelenítése esetén a törékeny női testrészek társulnak, alkalmazkodnak az erőteljes férfi testformához. A Kiss (Csók) estén a nő ágaskodik, hogy fölrje a férfit. A Léptek vagy Love story e viszony (párosság) harmóniájáról ad képet, a maga különös, alsó testtáji metszetében. A tornacipők, a bakancsok szintén „párbeszédet” folytatnak a mezítelen (női) talpakkal vagy körömcipőkkel. Rövidülések, fönti vagy lenti nézetek, szokatlan pózok, beállítások teszik még izgalmasabbá ezt a kalandozást az intimitás szférájában.

Kimeríthető-e az a tematika? Bizonyára, nem. Mégis, Bárdosi Katinka, hisz még elég fiatal, két módon is jelzi,

Enteriőr
Bárdosi Katinka
kiállításáról

Bárdosi Katinka:
Necces

másfelé is tájékozódni próbál. Számomra ennek jele a Hazafelé, mely egy Magrittesos parafrázisnak is tekinthető. Persze, van abban valami jelképes, hogy a játék macifigura aggódóan tekint körül, a gazdit féltve. Talán ez a nemzedék túl korán vált felnőtté, magával hurcolva gyermekségét. S ez a szürreális látásmód megújíthatná a kissé már „fáradt” figurativitást. A másik – a gyurmaszerű, amorf figurák sorozata, mely szintén eltér az érzéki-szubjektív ábrázolástól.

Akárhogy is, Bárdosi Katinka teljesítette a vállaltakat. „Test”-részleteivel az egészről tudott „közvetíteni” izgalmas érzéki-érzelmi tudattartalmakat. S vannak még „tartalékai”. Ha a színintenzitás, s erre minden esélye megvan, találkozik egy erőteljesebb, gazdagabb formavariánssal, akkor még többet tud elmondani ennek a kimeríthetetlen emberi bensőségnek titkairól.

